

Tanmenet
10. évfolyamra a Kulcs a muzsikához tankönyv családhoz
(éves óraszám: 37)

Jelmagyarázat: K- Kulcs a muzsikához tankönyv

É- Énektár

M- a Kultúrák kulcsai munkalexikon

Muszorgszkij- vastag dőlt betű: a zenehallgatást az iskola lemeztárából kell megoldani

Gyűjtőmunka, Önálló munka, Házi dolgozat:

- otthoni ill. iskolai önálló feladat.
- Számonkérése a tanár találékonyságán múlik
(pl.felosztva kiselőadás-így mindenki hallja, több tanuló szerepelhet, osztályozható, stb.)
- A felsorolt témák javaslatok, a szaktanár kollégák helyettesíthetik ötlettárukból mással.
- Az éneklésnél és a zenehallgatásnál felsorolt szemelvények az előírtnál gazdagabb kínálatot biztosítanak, amiből válogathat a szaktanár az osztály érdeklődéséhez, felkészültségéhez alkalmazkodva.
- A témák kiválasztásánál szempontként szerepelt az érettségi feladatoknál az esszé-téma, így rutint szerezhettek, akik érettségire készülnek. Lehet folytatni ezt a módszert a Művészetek tantárgy keretében is, főleg, ha az ének-zene teremben van interaktív tábla.

Egyéb: Az internet használatra adott egy-két elérhetőség (színes betűvel szedve), nyugodtan lehet számítani a tanulók rutinjára, melyet alkalmazni lehet a Művészetek tantárgy óráin is.

Fejezetek	Új ismereteket feldolgozó órák száma	Gyakorlás, ismétlés, készségfejlesztés óraszám	Összefoglalás, rendszerezés óraszama
I. <i>A magyar népzene</i>	5	4	1
II. <i>Elméleti ismeretek</i>	folyamatos		
III. <i>Zenetörténeti korok és ismeretek</i>	27	folyamatos	
<i>A romantika</i>	10		
<i>Magyar zenetörténet</i>	2		
<i>Késő romantika</i>	1		
<i>A századforduló és a XX. század</i>	2		

Irányzatok a XX. századi zenében Magyar műzene a XX. században Kapcsolat a könnyűzenével	4 6 2		
IV. Összefoglalás, számonkérés Félévkor, év végén	5		5
Összesen:	37		

	Éneklés	Zenei befogadás - Zenehallgatás	Zenei befogadás – Befogadói kompetenciák fejlesztése	Zenei reprodukció-generatív, kreatív zenei tevékenység	Zenei reprodukció-Zeneelméleti ismeretek	Kapcsolódó ismeretek, integráció, útmutató, megjegyzések
1.	A magyar népzene Válogatás a 9. osztályban tanult dalokból É 6-68 Szerelmi dalok: É 40-50	Ismételt zenehallgatás (Kívánság szerint) 14. CD 1-6 Nótafa CD I-II.	Ismétlés: - Népdalgyűjtés, népdalgyűjtők K 129-130, 350 - A régi, új és a vegyes osztályba tartozó dalok K 322-327	A nyári zenei élmények megbeszélése Gyűjtőmunka: <i>Népdalcsokrok összeállítás:</i> - szerelem témakör - ősz a népdalokban - katonadalok - helyi dalok	Ismétlés: Népköltészet, népdal Előjegyzések, dó –helyek K 318 A válogatott dalok éneklése szolmizálva is.	Népművészeti értékeink
2.	A magyar népzene Válogatás a dalokból K 330-331, 335-336 É 7-10 É 11-14 É 26-31 É 35- 39	14/ 7-20 14/18-20 Nótafa CD I-II.	A magyar népdalok tanult műfajainak ismétlése: tréfás- gúnyos dalok, ivó-nóták, bujdosó dalok, életképek K 330-331, 335-336	Önálló munka: - Népzenei műsorok a médiában. - Mutasd be lakóhelyed és környéke népzenejét, népdalgyűjtőjét/it, együtteseket, néptánc-csoportjait!	Népdaltípusok elemzési szempontjai: K 323-325 Szerkezet, dallamvonal, hangsor, hangnem, hangterjedelem, előadásmód Tempo giusto, parlando rubato Kvintváltás a népdalokban K 328	Országosan ismert és helyi népzenei együttesek

3.	A magyar népzene Válogatás a dalokból K 331-335	14/11 14/15 Magyar népi tánczene 13/30-34 (szöveg a CD-borítón) Nótafa CD I-II	A magyar népdalok tanult műfajainak ismétlése: táncnóták, verbunk, csárdás K 331-335	Önálló munka: - Állíts össze egy kis műsört szabad választás alapján! Advent- Karácsony Húsvét, Március 15., stb. K 351	Népi hangszerek Duda K 250 , tekerőlant K 240, citera K 269, tárogató K 217 A népi zenekar hangszerei K 239-240 A dúr és párhuzamos mollja K 310 A kvintkör K 315	Táncházak
4.	Magyar népzene Válogatás a dalokból É 50-56. népballadák, É 56- 65 katonadalok É 65-66 betyárdalok, rabénekek K 69-84 Zenetörténeti dallamok K 342-350	14/21-25 14/22 14/23 14/25 14/25-31 Nótafa CD I-II	A magyar népdalok tanult műfajainak ismétlése: népballadák, katona-dalok, betyárdalok, K 337-342 magyar zenetörténeti dallamok K 342-350	Gyűjtőmunka: - Köss csokrot katonadalokból és betyár-dalokból!	A leggyakrabban használt műzenei szakszavak ismétlése K 378-379	Az egyszerű emberi érzelmek kifejezés a népdalokban.
5.	Magyar népzene Népdalkánonok É 147-150 Más népek dalai: a Tirolban jársz (osztrák) 121 Nézd itt az ... (olasz) 117 Jut még eszedbe (skót) 120 Zöldellt a rózsafa (lengyel) 114		Összefoglalás	Önálló munka: - Karácsony a liturgikus zenében - Készíts egy rövid vázlatot a magyar zenetörténeti dallamokhoz	Összefoglalás Milyen értéket jelent a mai ifjúságnak a népzene, népdal, néptánc.?	A nemzettudat legerőteljesebb gyökere: nyelve, zenéje, hagyomány, vallása

	Éneklés	Zenei befogadás - Zenehallgatás	Zenei befogadás – Befogadói kompetenciák fejlesztése	Zenei reprodukció-generatív, kreatív zenei tevékenység	Zenei reprodukció-Zeneelméleti ismeretek	Kapcsolódó ismeretek, integráció, útmutató, megjegyzések
6	<p>A romantika zenéje</p> <p>Ismétlés az ált. iskolában tanult dalokból</p> <p>Schubert: A pizstráng É 218</p>	<p>Pizstrángötös 5/30</p> <p>Schubert-Goethe: Erlkönig 2/13 K 92</p>	<p>A romantikus kor áttekintése K 87-91</p> <p>(zeneszerzők, kortársak, művelődési háttér)</p>	<p>Gyűjtőmunka:</p> <p>Az ált. iskolában tanult Schubert-dalok</p> <p>A romantika stílusjegyei: Érzelmek kerülnek előtérbe tempo, dinamika változása</p> <p>A zongorakíséret, a hangszín szerepet ábrázoló funkciója, a drámaiság megfigyelése</p>	<p>Kromatika (K 312), a tempo és a dinamika változása</p> <p>A zongoraötös K 161</p> <p>A romantikára jellemző műfajok:</p> <p>A dal K 92</p> <p>A hangnem, a hangszín szerepe K 315</p> <p>Triola K 289</p> <p>Hármashangzat és felbontás K 303</p>	<p>Irodalmi, történeti események és a zene kapcsolata M 26-27</p> <p>A költészet és a zene kapcsolata</p> <p>A ballada</p>
7.	<p>A romantika zenéje</p> <p>Ismétlés az általános iskolában tanultakból:</p> <p>Schubert: A patak bölcsődala É 216.</p> <p>Már olvad, ó, a csúnya hó É 166</p> <p>Schumann: A tavasz köszöntése vagy A vidám földműves É 235</p> <p>La Marseillaise ismétlése</p>	<p>Schubert: A szép molnárlány 5/13 K 154</p>	<p>Schubert élete K 93.</p> <p>Schubertiádák K 93</p>	<p>Többszólamú hallásfejlesztés</p> <p>Előzetesen kiadott feladat</p> <p>Schumann élete - önálló munka (könyvtár, internet)</p>	<p>Dalciklus</p> <p>Kánon, imitáció K 144</p> <p>A periódus a dal-formában K 137</p>	<p>A dal énekhangra írott, zongorakísérettel ellátott mű.</p> <p>A romantikus dal tartalma, művészi mondanivalója, neves költők verse és a zene az énekhang és a zongora együttesében bontakozik ki, magas szintű művészi alkotás</p>

8.	A romantika zenéje Chopin Ismétlés: Táncos a nóta É 234 Aranyosom, hogy ve- gyelek- lengyel nép- dal É 114 Chopin: a-moll mazurka É 233	Chopin: Gesz-dúr etüd 2/14 B-.dúr mazurka 2/44 Gesz-dúr keringő 12/35 Esz-dúr nocturne 11/25	Chopin élete K 95	Vázlatkészítés Táncok a zenében : Polonéz, mazurka K 256 Keringő K 254	Hangszeres karakter-- darabok: etüd, nocturne, prelude, ballada táncok:: mazurka, polonéz, keringő	A lengyel népzene Chopin zenéjében A párizsi művészvilág
9	A romantika zenéje Brahms: Bölcsődal É 245 - a felső szólam Liszt: Rákóczi Marsch É 235	Brahms: Magyar táncok No. 5. 13/19 K 276 No. 19.12/4 K 257 5/22 Paganini Liszt: La Campanella 5/22 Liszt rapszódia - VIII. rapszódia 13/13 - Liszt: Rákóczi Marsch 14/30	Az előadó művészet önálló- sulása- nagy karmesterek, hangszeres virtuózok (Liszt, Paganini K 157-158, énekesek K 187) a XIX. sz- ban Liszt élete K 173-175	Gyűjtőmunka: - Brahms élete - A verbunkos zene jellemzői K 289 Előzetesen kiadott feladat: - Táncok a zenében vázlatkészítés K 246	¾-es ütem, felütés, hajlítás Táncok a zenében K 257 A zongora fejlődése K 155 K 157 Átirat: Rapszódia: Magas szárnyalású, csapongó menetű, szenvedélyes érzelmi tartalmú lírai költemény.	Brahms és a magyar zene kapcsolata: verbunk, csárdás A virtuozitás ábrázolása más művészeti ágban pl. Kolozsvári testvérek: Sárkányölő Szent György szobra A lengyel népzene Chopin zenéjében A párizsi művész- világ Berlioz Magyar- országon: Rákóczi induló É 234

10..	A romantika zenéje Liszt: Les Preludes K 177	Liszt: Les Preludes 6/15-16	A Liszt Emlékház http://www.lisztmuseum.hu/hu/virttura	Gyűjtőmunka: Liszt magyarsága Házi dolgozat: -Az emberi lét, az ember küzdelmének kifejezése Beethoven : „Sors”-szimfónia és Liszt : Les Preludes szimf. költeménye alapján. - Mi a különbség a szimfónia és a szimf. költemény között?	A romantikus szimfonikus zenekar összetétel , változása az előző korhoz viszonyítva K 245, 12/6 Abszolút zene-programzene K 168 A szimfonikus költemény K 173 Metamorfózis K 177	Irodalom és zene kapcsolata- <i>A zenei ismeret-szerzés és információgyűjtés, a zenehallgatás lehetőségei a számítógép és az internet segítségével. A felfedezés örömeinek kialakítása a folyamatos tanári tartalomközlés helyett (zeneszerzők, életutak, életművek).</i>
11.	A romantika zenéje Smetana: Moldva Témák K 175, K 91	Smetana: Moldva A szimf. költemény meghallgatása 7/3-16	Smetana élete K 175	Feladat: - A zenehallgatás alapján rajzold le a folyó útját! - Hányszor hallod a főtémát? Változtat-e rajta a zeneszerző? - Nézd meg a térképen, hol ered a folyó és hol ér véget az önálló élete. Témák követése: K 175, K 91, É 241	Metamorfózis programzene	A földrajz és a zene kapcsolata

12.	A romantika zenéje Karcsú törzsed hajlik- orosz népdal É 115 Muszorgszkij: Egy kiállítás képei- témák A Séta-téma memorizálása	Muszorgszkij: Egy kiállítás képei http://videotantar.hu/ek- zene/romantika/musz- orgszkij-egy- kiallitas-kepei-2/	Gyűjtőmunka: - Az Orosz ötök. - Muszorgszkij élete http://www.komoly- zene.eoldal.hu/cikkek/zongora muvek/muszorgszkij--egy- kiallitas-kepei.html	A népdal éneklése két szólamban A hangközök ismétlése, hármashangzat keresése Zenehallgatás közben rajzolj! (adott tételek esetében) - Mit ábrázolhatott Hartmann képe, ami a zeneszerzőt ihlethette a mű megírásakor?	Tercpárhuzam, hangközök ismétlése A Sétamotívum szerepe, hangközi elemzése	A zene és a képző- művészet kapcsolata. Az eredeti mű feldolgozásban Emerson, Lake & Palmer
13.	A romantika zenéje Mendelssohn: A dalnak lengé szárnyán É 22 e-moll hegedű-verseny K 148	Szentivánéji álom: Nászinduló: 3/43 e-moll hegedűverseny 5/6	Gyűjtőmunka: - Mendelssohn élete - Versenymű - romantikus verseny-mű	A szekundnál nagyobb hangközök keresése. A szólóhangszer szerepének követése	A 6/8-ados lüktetés, felütés	Mendelssohn- Bach passiók

14.	<p>A romantika zenéje Verdi: <i>válogatva</i> Requiem: Lacrymosa É 238</p> <p>Aida: Bevonulási induló K 239</p> <p>- Rigoletto: Mantuai ferceg áriája É 240</p> <p>Nabucco: Rabszolgák kórusa É 239</p>	<p>Részletek Verdi operákból (közben a kotta követése)</p> <p>Nabucco: Nyitány 8/16, K 200 - A trubadúr: Manrico strettája K 188 7/33 - Rigoletto: Mantuai ferceg áriája Don Carlos::Szabad- ság-kettős 7/18</p> <p>8/5 É 241</p>	<p>Verdi élete K 189</p> <p>Gyűjtőmunka: A hallgatott részletekhez kapcsolódóan egy szabadon választott opera tartalmának részletesebb bemutatása választás alapján</p>	<p>A dinamikai árnyalatok megfigyelése (crescendo, decrescendo, sotto voce, cantabile), felütés, triola, pontozott ritmus.</p>	<p>Ismétlés: A mise tételei K 122- 125 Gyászmise K 125 A klasszikus opera K 181 - Nyitány K 181, - a zenekar K 198 - Ária K 187 - Bel canto K 188</p> <p>- Duett, tercett, kvartett K 192</p> <p>Kórus K 196</p> <p>- A nemzeti opera K 194</p>	<p>Irodalom és zene: az operalibrettók eredeti irodalmi alapja pl. ifj. Dumas : Kaméliás hölgy</p> <p>A szabadság-téma Verdinél</p>
15.	<p>A romantika zenéje A verbunkos stílus:</p> <p>Kecskemét is kiállítja (ism.) É 79.</p> <p>Erkel: Hunyadi László: Meghalt a cselszövő É 231</p>	<p>Erkel: Hunyadi László: - Palotás 2/4 - Kossovits J.- Csokonai: A remény- hez 3/11, K 273, É 215 - Bihari: Magyar tánc 13/12, É 215</p>	<p>A verbunkos stílus K 266-272 Magyar zeneszerzők:</p> <p>Bihari K 273, Csermák, Lavotta K 350</p>	<p>Zenehallgatás közben a kottakép követése, a verbunkos zene jellemzőinek felfedezése</p> <p>Gyűjtőmunka: - A könyv segítségével fedezd fel, mely zene-szerzőkre volt hatással a verbunkos zene! K 273-276 CD 13/11-20</p>	<p>A verbunkos zene jellemzői: - mi-fi-sz-lá és ri-dó dallamfordulat (dallamos moll) - lassú-gyors (tánc hatása) - éles és nyújtott ritmus - triolás sorvégi zárás, - bokázás - díszítés, cifrázás - magyaros karakter</p>	<p>Irodalmi és képz- művészeti emlékek a verbuválás idejéből K 266-272 M 23</p>

<p>16.</p>	<p>A romantika zenéje Erkel: Bánk bán</p> <ul style="list-style-type: none"> - Keserű Bordal É 224 - Bánk áriája É 225 - Szép örömköny- kórus É 223 <p>(válogatva az osztály képességéhez alkalmazkodva)</p>	<p>Erkel: Bánk bán – keresztmetszet (válogatott zenehallgatás 8 CD</p> <p>Elérhető operafilm https://www.youtube.com/watch?v=Y9dSBzkyOCK</p>	<p>Erkel élete K 194</p> <ul style="list-style-type: none"> - a nemzeti opera megteremtője - Filharmóniai Társaság - Zeneakadémia - Operaház <p>Gyűjtőmunka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az operával rokon műfajok K 198 	<p>Házi dolgozat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Különbség az opera és a dráma között 	<p>A nemzeti jelleg Erkel operáiban Az operaénekesek hangszíne.,mint a jellemábrázolás eszköze Pl. Bánk bán, Tiborc, Gertrúdis- Melinda</p>	<p>Katona József (dráma)- Egressy Béni (libretto) - Erkel Ferenc (opera) A világ leghíresebb operaházai</p>
<p>17.</p>	<p>A romantika zenéje Ha nyílnak a tavasz É 118 A nap nyugodni tér É 118 Kétszólamú német népdalok ismétlése</p> <p>Wágner: Tannhauser-nyitány K 236</p>	<p>11./4- kürt 11/9-11- harsona, tuba Wágner: Tannhauser-nyitány 11/10 Az opera III.felvonása É 242-243, kottakép követése-zenehallgatás 7/35, 8/4</p> <p>Wagner: Nürnbergi mesterdalnokok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nyitány - Walter versenydala 	<p>A zeneszerző élete K 185</p> <p>A vezérmotívum és az összművészet K 185</p> <p>Gyűjtőmunka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A világ leghíresebb operaházai 	<p>Házi dolgozat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az opera, mint zenei műfaj a mai fiatalság érdeklődési körében. Megszerettetési lehetőségek. - Beszámoló egy színházi zenés élményről. (opera, musical, operett) 	<p>A többszólamú éneklés fejlesztés</p> <p>A wagneri opera K 185</p> <p>Kiemelt szerepet kapott a harsonák kara K 226</p> <p>A végtelen dallam vezérmotívum K 185</p>	<p>A beszéd és a zene különös kölcsönhatásai: (rítmus,dallam, hangerő, hangsúly)</p> <p>Wagner a libretto író</p>

18	<p>Késő romantika Dvorak: IX. szimfónia témáiból válogatni az osztály képességének meg-felelően.</p> <p>A kottakép letölthető az internetről.</p>	<p>Dvorak: IX. szimfónia A saját lemeztáron kívül bőséges az elérhetőség <i>pl.II.Adagio</i> http://video.xfree.hu/?n=violang449 02f0b423205e2f37e17916361df7c833</p>	<p>Gyűjtőmunka: Dvorak élete</p>	<p>Önálló munka: (zenehallgatás közben) - Gondolatban forgass filmet, amelynek a kísérőzenéje a hallott muzsika!</p>	<p>A cseh nemzeti romantika</p> <p>A szimfónia tételrendje Angolkürt II: tétel – fafúvós hangszer</p>	<p>Dvorak Amerikában tanít- Az amerikai népzene felhasználása Irodalom-.zene: Longfellow Ének Hiawatháról című indián tárgyú költeménye ihlette a II. tételt A mű beatben https://www.youtube.com/watch?v=a-WfcvieExk</p>
19.	<p>A századforduló zenéje Élt Yvetotban egy király – fr. Népdal É 116</p>	<p>Impresszó 2/17</p> <p>Debussy: Egy faun délutánja 12/ 7, K 245</p> <p>Debussy: A tenger: A hullámok játéka 2/18</p>	<p>Debussy élete K 97</p> <p>Gyűjtőmunka: - A gamelán zenekar hangszerei, hangzás-világa, hatása az európai zenére</p>	<p>Önálló munka: - Képzletben forgass egy természetfilmet a hullámok játékáról a zenehallgatás alapján.!</p>	<p>-Impresszió, impresszionizmus K 97 - Egészhangú skála K 304, K 98 - A zenekar összetételének változása, szordino alkalmazása K 245 Tonalitás K 314 Bi- és politonalitás, atona-litás K 98 Pentatónia Mozaiszerű hangszínt-foltok Szimfonikus vázlat</p>	<p>A képzőművészeti impresszionizmus és a zene kapcsolata K 97 A társművészetek egymásra hatása Monet-Debussy-Kodály</p> <p>A Párizsi Világ-kiállítás</p> <p>Gamelán zene</p> <p>Debussy hatása Kodályra</p>

20.	<p>A századforduló zenéje Te barna lányka – spanyol népdal É 121</p> <p>A Bolero –téma éneklése É 248 A ritmososztinátó hangoztatása É 248</p>	<p>Ravel. Bolero 12/48- részlet</p> <p>Ravel: Bolero-az egész mű</p> <p>Puccini: Pillangó-kisasszony: Cso-Cso</p> <p>Szán nagyáriája,</p> <p>Zümmögőkórus</p>	<p>Gyűjtőmunka: A zenemű keletkezési körülményei (Ida Rubinstein)</p> <p>- Táncok a zene-történetben K 247-253</p> <p>Puccini életrajza, más országokban játszó operái</p>	<p>Önálló feladat: - Hogyan ér el a zeneszerző egy fokozást dinamikában, hangszerelésben? - Ismerd fel zenehallgatás közben a hangszereket! Jegyzetelj!</p>	<p>A ¾-es ütemjelzés D.C. al Fine</p> <p>A bolero K 256</p> <p>Osztinátó K 295</p> <p>Önálló feladat: Találj ki a ritmus osztinátóra szöveget!</p> <p>Puccini újít az opera témaválasztásában, nyelvvezetésben</p>	<p>A balett K 259- 263 A klasszikus orosz balett Gyagilev</p> <p>Irodalmi alap-libretto- opera Japánban játszó opera</p>
21.	<p>Irányzatok a XX. századi zenében Ha Tirolban jársz- osztrák népdal É 124</p>	<p>Schönberg: Atonalitás 2/18 -Egy varsói menekült K 99, 2/19 - Fúvósötös III. tétel 2/20 - Pierrot lunaire 2/21, K 102. Berg: Vozzeck III. felvonás 7/28 K 186</p>	<p>Gyűjtőmunka: -Arnold Schönberg Anton Webern Alban Berg élete- - Egyéb irányzatok: Szerializmus Aleatória Elektronikus zene Bruitizmus</p>	<p>A fúvósötös hangszerei</p> <p>Önálló feladat: Egy a tanár által a dodekafónia szabályai alapján megadott dallamnak az átszerkesztése tükrök, rák, ráktükör fordításban K 161</p>	<p>- <i>Expressionizmus, dodekafónia</i> K 98, 301</p> <p>A sprechgesang K 102, 186</p> <p>- <i>Folklorizmus</i> : Kodály, Bartók, De Falla, Hacsaturján, Orff</p>	<p>A mondanivaló kifejezésének eszközei a társzművészetek-ben (építészet, képzőművészet, festészet) K 96-105 M 30-31</p> <p>Schönberg festészete is jelentős K 99 Schönberg önarcképe</p>

<p>22.</p>	<p>Irányzatok a XX. századi zenében Áll egy ifjú –kánon É 153</p> <p>Orff: Carmina Burana: O, Fortuna K 102</p>	<p>Sztravinszkij: Tavaszi áldozat: A kiválasztott K 102, 2/23</p> <p>Oidipus Rex</p> <p>Orff: Carmina Burana K 102, 2/22-</p> <p><i>további részletek</i></p> <p>Kurtág, Ligeti, Sugár, Hidas F., Hollós M., Vidovszky 2/2937</p>	<p>Sztravinszkij élete K 262 A neoklasszicizmus K 105</p>	<p>Önálló feladat Az orosz balett, Gyagilev K 262</p> <p>Önálló feladat: A hallgatott részletek magyar fordításának felolvasása, a zene kifejező erejének megfigyelése</p>	<p>Osztinató és gyakorlása K 295</p> <p><i>A neoklasszicizmus :</i> Célja a régebbi korok zenei stílusainak fel- elevenítése, modern átértelmezése (concerto, szonáta, szimfónia). Honegger, Hindemith, Sztravinszkij</p> <p>Elektronikus zene</p>	<p>Az antikvitás irodalma (görög színház) és a XX. századi zene találkozása</p> <p>Sztravinszkij hatása Bartókra</p> <p>Ókori színjátszás: egyesíti az éneket, játékot, táncot és a zenét</p>
<p>23.</p>	<p>A jazz Hull a szilva É 47 Bárdos tréfás tandala a szinkópáról K 295</p> <p>Old Black Joe- spirituálé É 122 Klára bölcsődala Porgy és Bess operából É 260</p>	<p>Gershwin: Egy amerikai Párizsban 12/54, K 258 Kék rapszódia 2/28 K 103 Kék rapszódia 5/6, K 146 Porgy és Bess 7/38, K190</p>	<p>Gyűjtőmunka: - Gershwin élete - A jazz és jellegzetes műfajai K 162-166</p>	<p>Gyűjtőmunka: - A századforduló szórakoztató zenéje (improvizáció, hangszerek, együttesek, a jazz irányzatai)</p>	<p>A szinkópa ismétlése K 295 Szinkópált ritmus rögtönzése, a poliritmia fogalma, aszimmetrikus ütem-formák K 293-294</p>	<p>Új kifejezési formák keresése Technika és zene Multimédia művész fokon</p>

24.	<p>A jazz hatása Nem kérdi senki-spirituálé –ism. É 121</p> <p>Porgy dala a Porgy és Bess operából É 260</p>	<p>http://videotanas.hu/enek-zene/xx-szazad/zenei-kiserletezesek-korszaka/</p> <p>Bernstein: West Side Story – részlet</p>	<p>Gyűjtőmunka: - Leonard Bernstein élete - Együttesek, irányzatok és legjelentősebb művelői K 166-167 - A jazz története K 162-164</p>	<p>Gyűjtőmunka - A Porgy és Bess opera és Bernstein: West Side Story musical rövid tartalma - Lakóhelyeden, iskoládban szerveznek-e az ifjúságnak szóló ismeretterjesztő komolyzenei előadásokat?</p>	<p>A jazz hatása a tánczenére K258</p> <p>A jazz jellegzetes ritmusa K 165, 295</p> <p>A musical</p>	<p>Bernstein ismeretterjesztő- hangversenyei fiataloknak</p>
25.	<p>Magyar zenetörténet Bartók: Este a széke-lyeknél- ismétlés. - a téma éneklése K 103 Bartók: Ne menj el- kórusmű É 250</p>	<p>Bartók: Magyar képek: Este a széke-lyeknél 12/60</p> <p>Bartók: Allegro barbaro 2/24, K 103</p> <p>Bartók: A csodálatos mandarin 12/59</p>	<p>GyűjtőmunkaK 263 Bartók Béla - a zongoraművész - az ember - a népdalgyűjtő - a zeneszerző</p>	<p>Gyűjtőmunka: Bartók táncjátékai: A csodálatos mandarin A fából faragott királyfi</p>	<p>A fogalmak ismétlése: - kórusmű - szerkesztéstechnikák a kórusművekben - imitáció -egynemű- és vegyes-karok szólamai K 281 - a leggyakrabban előforduló zenei szakkifejezések ismétlése K 378-379</p>	<p>A népzene és a műzene kapcsolata - folklorizmus , képviselői</p> <p>A Bartók Emlékház http://www.bartokmusem.hu/emlekhaz.html</p>
26.	<p>Magyar zenetörténet Bartók gyűjtötte népdalok: - Által mennék É 42 - Erdők, völgyek K 336</p> <p>A kékszakállú herceg vára: V. ajtó témája É 251</p>	<p>Bartók Béla: A kékszakállú herceg vára – részletek Kínzókamra 7/27 K 186</p> <p>V. ajtó 6/4 K 168</p>	<p>Bartók színpadi művei</p>	<p>Gyűjtőmunka - Az opera fejlődés-történetének váza K 179 - Az opera rövid tartalma</p>	<p>- Az opera -Egyfelvonásos, - kétszereplős opera - hangszínek - misztériumjáték - irodalmi alap A hangnem szerepe</p>	<p>Impresszionizmus továbbfejlesztése K 104</p>

27.	<p>Magyar zenetörténet Válogatás Bartók Béla: Magyar parasztdalok c. művében fel-dolgozott nép-dalokból É 109- 111</p> <p>Bartók Concerto A témák éneklése</p>	<p><i>Bartók Divertimento</i></p> <p>Bartók Concerto II. 11/8</p> <p><i>Bartók Concerto</i></p>	<p>Önálló munka- ism. - A szimfonikus zenekar hangszer-csoportjai K 229 - Bartók honvágyának kifejeződése a zeneműben III., IV. tétel</p>	<p>Párok játéka tétel: - Milyen hangszereket hallasz párban? - Milyen hangközben szólnak a hangszerek? - A tétel formája - A korál</p>	<p>Barokk és klasszikus hagyományok újra- értelmezése: - concerto (barokk műfaj, itt szólisztikus szerep - szimfónia: 4 tételes műfaj- itt 5 - elégia- folklór hatás - közjáték : rondó</p>	<p>Zenetörténet korok összekapcsolása</p>
28.	<p>Magyar zenetörténet Kodály : Esti dal- ism. É 252 Kodály: Psalmus Hungaricus - a zsolttár-dallam éneklése É 256</p>	<p>A kórusmű meghallgatása 2/26 Kodály: Psalmus Hungaricus. http://videotantar.hu/ek-zene/xx-szazad/kodaly-zoltan-munkassaga/</p>	<p>Gyűjtőmunka: - Kodály a zenei nevelés apos- tola K 129-132 - Versmegzenésítés Kodály művészetében</p>	<p>A népdal követése a kottá- ban, a kísérszólamok szerepének megfigyelése É 252</p> <p>A mű mondanivalójának aktualitása a XX. században K 131. A szöveg értelmezése</p>	<p>A vegyeskar szólamai</p> <p>A mű formája A mű előadói apparátusa: tenor szóló, vegyeskar, gyermekkar, nagy lét- számú zenekar</p>	<p>A népzene és a műzene kapcsolata</p> <p>Zsoltárok a Bibliában Kecskeméti Végh Mihály</p> <p>Kodály Múzeum http://kodaly.hu/hu/muzeum</p>
29.	<p>Magyar zenetörténet Válogatás a Hány Jánosban felhangzó dalok közül É 105- 107</p> <p>Galántai táncok- főtéma</p>	<p>Hány János – ismételt zenehallgatás kívánság alapján 3/33-40, 44-46 4/10, K 132</p> <p><i>Galántai táncok</i></p>	<p>Kodály zenekari művei: Marosszéki táncok</p> <p>Galántai táncok</p>	<p>Fedezd fel ! -a verbunkos elemeket - és a népi zenekarra utaló hangszerkezelést! - Hányszor halljuk a főtémát és milyen hangszerek elő- adásában ?</p>	<p>Rondóforma: Bev.ABACAfinálé Verbunkos karakterű dallamok Népi zenekar hangszerei K 239-240 Klarinét K 219</p>	<p>Kodály a népdalgyűjtő</p> <p>Életrajzi indíttatás- minden dallam eredeti forrás alapján</p>

30.	<p>Magyar zenetörténet: Bartók és Kodály kortársai és hazai követői:</p> <p>Dohnányi Ernő: Ruralia Hungari-cában feldolgozott dalokból É 112-113</p> <p>- Válogatás többszólamú művekből É 261-269</p>	<p>Kortárs zeneművek 2 /30-38 Egyéb ajánlat: Weiner: I. Divertimento 11/51 Petrovics:Lysistrate 1/8 Dohnányi: Ruralia Hungarica 4/29 Bárdos: Missa Tertia 3/31</p>	<p>Önálló munka: A tanult XX. századi irányzatok rendszerezése, felismerése K 97- 105</p>	<p>Gyűjtőmunka: Emlékezzél vissza, milyen népdalfeldolgozásokat tanultatok az általános iskolában? (Kodály, Bartók, Dohnányi) Bárdos Lajos élete, tevékenysége K 126</p>	<p>- Zongoraművész, kar-mester, zeneszerző: <i>Weiner Leó, Kadosa Pál,</i> népzene kutató+ zeneszerző: <i>Járdányi Pál, Lajtha László</i></p> <p>- A kórusirodalmat gazdagították:<i>Bárdos Lajos, Karai József, Daróczi Bárdos Tamás, Kocsár Miklós,</i></p> <p>- Nemzetközileg is elismertek: <i>Kurtág György, Petrovics Emil, Szokolay Sándor, Durkó Zsolt, Mihály András, Balassa Sándor, Sugár Rezső, Bozay Attila</i></p>	<p>A XX. század M 30-31</p>
31.	<p>Kapcsolatok a könnyűzenével, filmzene, alkalmazott zene Ld. zenehallgatás Populáris szemelvények</p>	<p>A fiatalok körében népszerűvé vált műfajok: Magyar popzene - külföldi popzene</p>	<p>Önálló munka: Gyűjtsél a szerenádozáskor és a ballagáson énekelhető dalokat</p>	<p>Gyűjtőmunka: Mutasd be a kedvenc együttesedet, énekesedet!</p>		<p>A zenei ismeretszerzés és információgyűjtés, a zenehallgatás lehetőségei a számítógép és az internet segítségével.</p> <p>A felfedezés örömeinek kialakítása Pl.http://videotanar.hu/enek-zene/xx-szazad/zenei-kiserletezesek-korszaka/</p>

32.	Kapcsolatok a könnyűzenével, filmzene, alkal-mazott zene	Világzene, filmzene Ld. Zenehallgatás: Populáris szemelvények	Pl. - Walt Disney slágergyára. - magyar: Rózsa Miklós: Oscar-díjas következő filmekért: <i>Elbűvölve</i> (1945, Hitchcock), <i>Double life</i> (1947, George Cukor,) <i>Ben Hur</i> (1959, William Wyler	.Házi dolgozat: - A zeneművészet és az irodalom egymásra találása-irodalom ihlette zeneművek. - A képzőművészet és a zene egymásra találása.		A zenei ismeretszerzés és információgyűjtés, a zenehallgatás lehetőségei a számítógép és az internet segítségével. A felfedezés örömeinek kialakítása
33.	Év végi összefoglalás Művészeti korok: középkor Dies irae K 112 Moniot D'Arras: Nyári ének É 175 reneszánsz Ism. szerző: Kék ibolyácska É 179 Josquin des Pres Ave vera virginitas É 178	Válogatás a zenehallgatási anyagból 1/9-18 1/19-27 11/43 Azzaiola:L'amanza mia 1/22 Lassus : Visszhang 11/41 Eger vár viadaljáról 1/25	Gyűjtőmunka: Bő vázlat a korokhoz a munkalexikon és a könyv alapján K 47-53 K 54-66	Könyvtári munka Trubadúrok a későbbi zenetörténeti korokban - Önálló munka: A magyar reneszánsz-Mátyás király udvara	A korra jellemző: - Gregorián zene - Trubadúrköltészet A korra jellemző műfajok: madrigál, motetta, históriás ének Zeneszerzők: Tinódi Lantos Sebestyén K344 Palestrina K 124 Lassus Bakfark K 65 Kórusfajták Szerkesztéstechnikák: homofon, polifon Históriás ének K 344 A lant	Korrajz, társ-művészetek Középkor M 10-11 Korrajz, társ-művészetek Reneszánsz M 14-15
34.	Év végi összefoglalás Művészeti korok: barokk Válogatás:É 189-198	Válogatás a zenehallgatási anyagból 1/28-43 és kívánság alapján	Gyűjtőmunka: Bő vázlat a korokhoz a munkalexikon és a könyv alapján K 66-78	Önálló munka: - Zenehallgatás közben rajzold le a barokk zenekar hangszerreit!	A korra jellemző mű-fajok: concerto, concerto grosso, szvit, fúga, passió,opera, oratórium, kantáta -zeneszerzők: Vivaldi,	Korrajz, társ-művészetek Barokk M 18-19

				- Ki és mily módon „irányította” a zenekart?	Bach, Handel A barokk zenekar Az orgona , a csemballo K 126 A teraszos dinamika	
35.	<p>Év végi összefoglalás: Művészeti korok: bécsi klasszika</p> <p>Válogatás: É 198-214</p>	Válogatás a zenehallgatási anyagból 2/1-3	<p>Gyűjtőmunka:</p> <p>Bő vázlat a korokhoz a munkalexikon és a könyv alapján K 78-86</p> <p>- A vezénylés rövid története K 243</p> <p>- E korban élő zene-szerzők magyar-országi kapcsolata Haydn- Fertőd, Beethoven- Marton-vásár</p>	<p>Önálló munka:</p> <p>- Zenehallgatás közben rajzold le a klasszikus szimfonikus zenekar felállását, hangszereit! Minta K 242</p>	<p>- A korra jellemző műfajok: Szimfónia, szonáta, versenymű, vonósnégyes, opera</p> <p>- A szonátaforma</p> <p>- Zeneszerzők: Haydn, Mozart, Beethoven</p> <p>- A szimfonikus zenekar K 240</p> <p>- A karmester szerepe</p> <p>- A partitúra K 244</p>	<p>Korrajz, társművészetek: Klasszika M 22-23</p> <p>Útmutatás a továbbiakra:</p> <p>- A zene a műveltségünk része</p> <p>- A hangversenyoperalátogatás iránti igény elérése</p> <p>- Az értékes zene iránti igény felkeltése</p> <p>Az ének-zenével való aktív foglalkozásra még lehetőséget biztosít a Művészetek tantárgy</p>
	<p>Ballagási dalok éneklése az utolsó órákon:</p> <p>-Gaudeamus igitur É 277</p>					

	-Régi mesékre emlékszel-e még É 127 -Néked zeng É 18 -Elindultam szép hazámból -Elmegyek, el-megyek É 28 - Ballagáson énekelhető dalok a populáris zenéből					
--	--	--	--	--	--	--

Zenehallgatás azon szemelvényei , amelyek nem találhatóak sem a könyvben , sem a Cd-sorozaton

Schubert: Téli utazás (Winterreise) D. 911– részletek. https://www.youtube.com/watch?v=Gxxj_stZ458 A hársfa
<https://www.youtube.com/watch?v=3dIBZZzxhM> Jó éjt <https://www.youtube.com/watch?v=46Y3mcBII6E>- az egész

Schumann: Dichterliebe, Op. 48. – részletek.

<https://www.youtube.com/watch?v=AwZFrB-mt8I>

Liszt: Velence és Nápoly (Venezia e Napoli), in: Vándorévek II. kötet (Années de pèlerinage II.).

Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok (– nyitány <https://www.youtube.com/watch?v=d79aVDFiS3g>

Rahmanyinov: Vocalise, Op. 34, No. 14.

<https://www.youtube.com/watch?v=XxA6SMzKERO> <https://www.youtube.com/watch?v=Q3QLdgCXTTc> kottával szuper

Debussy: Clair de lune (Holdfény).

<http://hangtarnok.hu/2012/08/22/clair-de-lune/>

Bartók Béla: Divertimento, BB 118, 1. tétel. <https://www.youtube.com/watch?v=oNsjQOIZORO>- kottával

Mama kérlek	Bródy János	Koncz Zsuzsa
Miénk itt a tér	Presser – Adamis	LGT
Miért hagytuk, hogy így legyen	Szörényi – Bródy	Illés együttes
Mondd, hogy nem haragszol	Szörényi – Bródy	Fonográf
Most múlik pontosan	Kiss Tibor	Quimby
Ne várd a májust	Bródy János	Zorán
Nemzeti dal	Tolcsvai László – Petőfi Sándor	Tolcsvai László
Nézz az ég felé	Lerch István – Horváth Attila	Charlie
Szállj fel magasra	Gallai Péter – Köves Miklós	Piramis
Szólj rám, ha hangosan énekelek	Presser Gábor	LGT
Te majd kézen fogsz és hazavezetsz	Presser Gábor	Presser Gábor
Ugye mi jó barátok vagyunk	Presser – Dusán	LGT, Zorán, Demjén
Valaki mondja meg	Presser – Adamis	Presser Gábor
Várj, míg felkel majd a nap	Lerch – Demjén	V'Moto-Rock
Zene nélkül mit érek én	Máté Péter	Máté Péter